

- 3:o att landstinget skall välja sex bofaste män till ledamöter i Egodelningsrätten, af hvilka de trenne äldst valde hvartannat år skola afgå, första gången medelst lottning, med rätt till återval af de afgående;
- 4:o att valen så verkställas, att ledamöterna finnas bosatte i skiljda delar inom häradet; och
- 5:o att Egodelningsrätten skall vara beslutför, då, utom ordföranden, fyra ledamöter äro närvarande.

Till denna motion har jag funnit mig manad icke allenast af ofvan anförda allmänna skäl, utan ock af de förhållanden som Gotland särskildt, i afseende på jordarnes egenheter och belägenhet i många små lotter, icke sällan för ett halft mantal och derunder i 12 à 15 särskilda socknar på milslånga afstånd från hemmanets bostad företer; och jag anhåller vördsammast, att motionen måtte remitteras till vederbörligt Utskott samt derefter gynnas med Riksdagens bifall.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Ludvig Norrby.

N:o 119.

Af Herr **Jöns Olsson** i Nordanå: *Om förändring af lagens stadganden rörande förvaltning af omyndigs egendom.*

Behovet af en förändrad lagstiftning i afseende på förvaltningen af omyndiges egendom framträder oafvisligen, allt mer och mer, tydligen och klart; anledningen dertill är så i ögonen fallande och så allmänt känd, att jag anser det öfverflödigt att här anföra några enskilda motiver.

De redan skedda och säkerligen många inträffande förluster, som myndlingar komma att lida, till följd af den naturliga undfallenhet hvarmed den omyndiges rätt tillgodoses, manar mig att i min mån söka bidra till att

säkerheten för de omyndiges egendom varder mera betryggad, och att denna fråga kommer att lösas på ett tillfredsställande sätt, för såväl myndling som förmyndare. Utan att vilja underkänna, att denna fråga är en svårlöslig uppgift, dristar jag mig likväl att här meddela mina åsikter om huru denna förvaltning i min tanke kunde ordnas, och med det förslag jag härmed framställer draga denna fråga under Riksdagens behandling.

Då omyndiges förmånsrätt numera är borttagen, anser jag för min del intet annat medel återstå, för att trygga de omyndige för förluster, än att på ett eller annat sätt centralisera ansvarigheten för deras gods. Efter min åsigt torde detta lämpligen kunna ske på så sätt: att alla omyndiges reda penningar insattes i sparbank och att dessa återigen af sparbanken utlånades på en återbetalningstid af 10 år.

Väl vetande, att sparbankerna hvarken kunna åläggas att emottaga dessa penningar eller utlåna dem på detta sätt, tror jag likväl att detta skulle ligga så mycket i sparbankernas eget intresse, att de snart, på sådana villkor, skulle söka begagna sig af en dylik lånerörelse. Jag har så mycket större anledning förmoda detta, som en sparbank, hvilken mitt kommittentskap tillhör, i omkring femton år utlånat pengar på 10 års amortering, och tror mig veta, att en sparbank i Östergötland både emottager och utlånar penningar på ofvannämnda sätt.

För föräldrar, som blifva sina barns förmyndare, tyckes det väl blifva något hårdt, att de skulle vara skyldige att i sparbank insätta sina barns penningeförmögenhet, men denna olägenhet anser jag lämpligen skulle kunna undvikas på så vis, att fader eller moder tillerkändes den förmånsrätten att endast i sparbanken prestera sådan säkerhet, som af Sparbanks-direktionen godkändes, med skyldighet dock att inbetala penningebeloppet på 10 år, med $\frac{1}{10}$ årligen. Den fader eller moder, som icke kunde förete en så beskaffad säkerhet, borde, efter mitt förmenande, icke heller vara förmyndare. Samma förhållande som för fader eller moder anser jag det böra vara för dem som redan äro förmyndare.

Utom den säkerhet som de omyndige för sina medel härigenom skulle erhålla och den bekvämlighet för nuvarande förmyndare och för föräldrar, som blifva förmyndare, att på föreslaget sätt i afbetalning på 10 års tid få inbetala sina skulder till myndlingar eller barn, i stället för på en gång, då förmynderskapet upphör, tror jag att en sådan förändring skulle hafva det goda med sig, att den skulle åstadkomma en sparsamhetsanda hos många, som icke nu tänka på det årligen växande belopp, som de äro skyldige sina myndlingar, förrän förmynderskapet upphör och då i många fall råka i förlägenhet; hvarförutan jag likaledes tror, att det skulle blifva allmännyttigt, om alla de omyndige tillhörande penningar som nu i flera slags bankinrätt-

ningar deponeras och af dessa samt enskilde personer utlånas på kortare eller obestämd tid, på förslaget sätt förvandlas till amorteringslån.

Öfverlemnande åt Lag-Utskottet, hvartill jag anser motionen rätteligen höra, att, såvida afseende fästes vid det förslag som härmed framställes, närmare ordna de bestämmelser, som i förslaget upptagas, tillåter jag mig vördsamt föreslå:

att Riksdagen ville för sin del besluta en förändring i lagstiftningen, rörande förvaltningen af omyndiges egendom, på följande grunder:

- 1:o Der, hvarest sparbank finnes inom länet, som vill emottaga omyndiges medel till förvaltning och för desamma ansvara samt utlåna på 10 års amorteringstid, vare förmyndare skyldig insätta den omyndiges kontanta förmögenhet, på följande vilkor:
- 2:o Fader eller moder, som blifver förmyndare för sina barn, tillförbindes att, så snart arfskifte blifvit förrättadt och myndlings lösa egendom förvandlas i penningar, till den sparbank, som Rätten vid förmyndareförordnandet bestämmer, inlemna förbindelse, med sådan säkerhet som af Sparbanks-direktionen godkännes, på det belopp hvartill de omyndiges reda penningar uppgå, med skyldighet att till sparbanken inbetala de omyndiges penningeförmögenhet på 10 år, med $\frac{1}{10}$ årligen, räknadt från ett år efter den dag då bouppteckningen blifvit verkställd.
- 3:o Förmyndare, som redan innehafva förmynderskap, vare sig fader eller moder eller annan person, vare skyldig att på samma sätt till sparbanken inbetala de i deras vård för omyndige omhänderhafda penningemedel, räknadt från ett år efter den dag då ett sådant förslag blifvit fastställt.
- 4:o Annan förmyndare än fader eller moder vare skyldig att, så snart den omyndiges lösa egendom blifvit förvandlad i penningar, genast insätta i sparbanken hela den omyndiges kontanta förmögenhet.
- 5:o För alla de i sparbanken insatta medel vare sparbanken ansvarig och utlåne dessa på en återbetalningstid af 10 år.
- 6:o Alla de medel, som insättas i sparbank för omyndiges räkning, böra insättas hvar för sig särskildt i den myndlings namn, som medlen tillhör och få icke af annan person än den mynd-

ling, för hvars räkning medlen blifvit insatta, lyftas, då han, eller hon myndig blifvit.

- 7:o Skulle af en eller annan orsak förmynderskapet upphöra före den tid, då man eller qvinna, enligt lag, sjelfva få omhänderhafva sina medel, upphöre insättningen i sparbank och vare myndlingens rättsinnehafvare berättigade att ur sparbanken utfå alla de för myndlingens räkning insatta penningar, 6 månader efter derom skedd uppsägelse.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1869.

Jöns Olsson
i Nordanå.